

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОГО МОВОЗНАВСТВА, СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ
ТА СВІТОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Навчально-методичною радою ІДГУ
Протокол № 4 від 15.01 2019 р.

Голова НМР Н. М. Кольцун Н. М. Кольцун

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІТЕРАТУРА БОЛГАРІЇ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань для всіх галузей знань
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність для всіх спеціальностей
освітня програма для всіх освітніх програм
(назва освітньої програми)

тип дисципліни вибіркова

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

_____
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова науково-методичної ради
факультету іноземних мов

 доц. О.Р. Четверікова
_____
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загального мовознавства,
слов'янських мов та світової літератури
протокол № 1 від 30.08 2018р.

Завідувач

кафедри проф. Т.С. Шевчук
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

Берестецька Олена Петрівна, викладач кафедри загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури

Рецензенти програми:

Шевчук Тетяна Станіславівна, доктор філологічних наук, професор

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів: 4</i>	<i>Лекції:</i>	
	24	
<i>Модулів:</i>	<i>Практичні заняття:</i>	
<i>Загальна кількість годин: 120</i>		
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 4</i>	<i>Лабораторні заняття:</i>	
<i>Семестр: VIII</i>	<i>Семінарські заняття:</i>	
	24	
<i>Тижневе навантаження (год.):</i>	<i>Консультації:</i>	
<i>- аудиторне: 2/3 год.</i>		
<i>- самостійна робота: 5/6 год.</i>	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
<i>Форма підсумкового контролю: залік</i>		
<i>Мова навчання: болгарська/українська</i>	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Предметом вивчення навчальної дисципліни є твори болгарських поетів і письменників, створені впродовж доби Болгарського відродження, періоду відновлення болгарської державності та сучасності.

Метою навчальної дисципліни є ознайомлення зі кращими здобутками болгарської літератури - класичними художніми творами й творами сучасності, написаними болгарською мовою, визначення суспільного й літературного значення творів для тієї епохи, коли він був написаний, і для сьогодення; збагачення словникового запасу завдяки читанню болгаромовних текстів; знайомство з національною культурою, звичаями та традиціями.

Передумови для вивчення дисципліни: володіння знаннями, які студенти отримали при вивченні практичного курсу болгарської мови, країнознавства Болгарії.

Міждисциплінарні зв'язки: проблематика курсу пов'язана з дисципліною «Країнознавство Болгарії».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути такі результати навчання:

1. Знання:

- етапи розвитку літератури Болгарії;
  - сучасне тлумачення основних літературознавчих понять та категорій, що визначають структуру твору;
  - основних жанрових різновидів епосу, лірики, прози, драми;
  - загальні відомості про ідейно-тематичну специфіку літератури основних періодів;
  - представників літературних течій та їхні твори.
- Уміння:*
- аналізувати художній твір у єдності форми та змісту;
  - виявляти традиції та новаторство у творчості конкретних авторів та в літературних напрямках, течіях в цілому;
  - використовувати наукову літературу з питань літературознавства, літературно-критичні статі;

- аналізувати проблематику творчості письменника у безпосередньому зв'язку з висвітленням його творчої біографії.

2. Комунікація:

- вміння вести дискусію,
- навички вести навчальний діалог і ефективно організувати співпрацю з учнями;
- володіння болгарською мовою на рівні В 2.

3. Автономність та відповідальність:

- вміння здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію,
- здатність коригувати та прогнозувати свою навчально-виховну діяльність.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)					
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття
1.	Періоди становлення та розвитку болгарської літератури	3	2	1			6
2.	Розквіт літератури періоду I та II Болгарської держави	3	2	1			6
3.	Література раннього Болгарського Відродження	3	2	1			6
4.	Розвиток нової болгарської літератури	3	2	1			6
5.	Від романтизму до реалізму	6	2	4			6
6.	Розвиток літератури останньої чверті XIX ст.	6	2	4			6
7.	Нові горизонти болгарської поезії I пол. XX ст	4	2	2			6
8.	Болгарська проза I пол. XX ст.	4	2	2			6
9.	Розвиток літератури в 40-50 роки XX ст.	4	2	2			6
10.	Нова болгарська поезія	4	2	2			4
11.	Болгарська проза II пол. XX ст.	6	2	4			4
12.	Сучасні літературні процеси в Болгарії	2	2				6
Проміжний контроль							4
Разом:		48	24	24			72

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Становлення та розвиток болгарської літератури

Періодизація розвитку болгарської літератури. Виникнення слов'янської писемності та її розповсюдження на території I Болгарської держави. Діяльність сслов'янських першовчителів. Діяльність сподвижників та послідовників святих Кирила та Мефодія. Переклади біблейських книг. Православна традиція в болгарській літературі. Становлення та розвиток теоцентричних жанрів. Образи Константина Філософа - Кирила та Мефодія у Пространних житіях.

Тема 2. Розквіт літератури періоду I та II Болгарської держави

Поява нових літературних традицій, пов'язаних з розквітом болгарської культури. Преславська та Охридська книжні школи. «Похвальне слово про Кирила Філософа» Климента Охридського. Коло книжовників царя Симеона. „За буквите“ Черноризця Хороброго. Константин Преславски „Азбучна молитва“. Твори Йоана Екзарха. Староболгарські народні книжки. Тирновська книжна школа. Просвітницька діяльність та творчість Евтимія Тирновського. «Похвальне слово про Евтимія Тирновського» Григорія Цамблака.

Тема 3. Література раннього Болгарського Відродження

Монастирі - осередки зберігання книжної спадщини болгар. Дамаскіни як вид нової народної літератури. Демократизація писемної літератури. Зміна тематики, художніх засобів болгарської літератури. Просвітницька діяльність Йосипа Брадатого, Теофана Рильського. «Історія слов'яноболгарська» як виразник національної ідеї та новий етап в розвитку літератури. Видатний діяч Болгарського Відродження Софроній Врачанський.

Тема 4. Розвиток нової болгарської літератури

Різноманітність поглядів щодо розвитку болгарської літератури в період становлення болгарської освіти. Читалища - осередки просвітництва. Друкування перших болгарських газет та журналів, книговидавання. діяльність Костянтина Фотінова, Івана Богорова. Одеса - духовний центр Болгарського Відродження. Діяльність просвітиків-родолюбців братів Дмитра та Костянтина Міладинових, Христаки Павловича, Неофіта Рильського.

Тема 5. Від романтизму до реалізму

Процес формування національної та естетичної свідомості. Одеське поетичне коло. Зв'язки болгарської літератури з фолкломором. „Юнацька“ поезія Добрі Чинтулова. Революційно-романтична поезія Г.Ст. Раковського. Поема „Горски п'ятник“. Петко Рачов Славейков як основоположник літературної поетичної мови. Поема „Изворът на Белоногата“ П.Р.Славейков. Повість Л.Каравелова „Българи от старо време“.

„Охудожнення“ прози. Повість „Нещастна фамилия“ Василя Друмева. Д. Войніков і початок болгарської драми.

Творчість Хр.Ботева.

Тема 6. Розвиток літератури останньої чверті XIX ст.

Зв'язок літератури з суспільно-політичними процесами. Формування стилів у літературі. Відображення національно-визвольної боротьби в художніх творах.

Творчість Івана Вазова, інтимна лірика, «Епопея на забравените», оповідання, повісті «Немили-недраги», «Чичовци». Герої та події в романі «Под игото».

Алеко Константинов, книга «Бай Ганю», оповідання, фейлетони, «До Чикаго и назад».

Розквіт реалістичної прози. Захарій Стоянов «Записките по българските въстания». Розвиток поезії.

Тема 7. Нові горизонти болгарської поезії I пол. XX ст

Модерні течії в літературі. Критична думка д-ра Кр. Кристева. Коло модерністів журналу „Мисъл“. Пенчо Славейков як поет, критик та громадський діяч. Лірика Пенчо Славейкова. Модерн і традиція в поезії Пейо Яворова.

„Мертва смуга“ в розвитку літератури (1912-1918). Періодичні видання „Звено“ та „Везни“. Розвиток революційної та антифашистської поезії. Поетичне новаторство Христо Смирненського. Символізм як друга модерна хвиля в болгарській літературі. Трагічність долі та мотиви песимізму в поезії Димчо Дебелянова. Авангардист Гео Мілев. Нові імена в поезії - Елисавета Багряна, Никола Фурнаджиев, Атанас Далчев, Асен Разцветников. Робітничка поезія Ніколи Вапцарова.

Тема 8. Болгарська проза I пол. XX ст.

Розвиток прозаїчних жанрів у міжвоєнний період. Боротьба між традиційним реалізмом і індивідуалістичним модерним рухом. Новий реалізм Л. Стоянова. Сільська проза Антона Страшимірова, найяскравий роман вересневої літератури „Хоро“.

Розквіт болгарського оповідання. Лірична стилізована проза Ангела Каралійчева. Майстор короткого оповідання Елін Пелін. Цикл „Під монастирською лозою“. Е.Пелін, повість „Гераци“. Епічна мудрість творів Йордана Йовкова. Збірки оповідань „Старопланински легенди“, „Вечери в Антимовския хан“, „Ако можеха да говорят“. Твори Георгія Караславова.

Тема 9. Розвиток літератури в 40-50 роки XX ст.

Літературне життя після 9-го вересня 1944 р. Суховії догматизму. Приливи та відливи „літературної відлиги“.

Розквіт епічного роману. Літературні пошуки Дмитра Дімова. Трагічність долі героїв роману Д. Дімова „Тютюн“.

Чотирилогія Дмитра Талева - епіческа панорама життя болгар Македонії. Доля великого болгарського роду в романах "Железният светилник", "Преспанските камбани", "Илинден", "Гласовете ви чувам".

Оповідач і новеліст Еміліян Станев. Анімалістичні цикли оповідань „Вълчи нощи“, „Дива птица“ та ін. Епічний роман „Иван Кондарев“ - багатопланове дослідження соціальних та моральних проблем доби Вересневого повстання 1923р.

Тема 10. Нова болгарська поезія

Різноманітність поетичної інтонації в новій болгарській поезії. Антивоєнні риси поезії. Твереза оцінка своєї епохи в інтелектуальній поезії В.Петрова („На път“), В.Ханчева („Лирика“), („Роза на ветровете“). Громадянська лірика Г.Джагарова та П.Матєва. „Реабілітація“ інтимної та пейзажної лірики. Нові твори відомих болгарських поетів Н.Фурнаджієва («По пътищата ти вървях», «Най-трудното»), Е.Баргяної („Боянският цикъл“), Д.Габе („Почакай, слънце“), А.Далчева („Среща на гарата“, „Стихотворения“).

Трагічність та сюрреалістичність поезій Олександра Герова («Най-хубавото», «Приятели», «Златни пантофки»).

Тема 11. Болгарська проза II половини ХХ ст.

Подальший розвиток кращих традицій реалістичної літератури в творах молодого покоління прозаїків. Ліризація прози 60-х років та її відображення в процесах жанроутворення. Івайло Петров, «Мъртво вълнение», Богомил Райнов «Пътища за никъде», Блага Димитрова «Пътуване към себе си». Сильове та тематичне новаторство романа Е.Станєва «Антихрист». Національний колорит родопських оповідань Миколи Хайтова «Шумки от габър», «Диви разкази». Моральність новел, повістей та романів Павла Вежинова. Фантастичність прози Йордана Радічкова.

Розквіт болгарської повісті в 70-ї роки. Часи застою 80-х та їх відображення в літературі («синдром соціальної втоми»). Антидогматичний роман І.Петрова «Хайка за вълци».

Тема 12. Сучасні літературні процеси в Болгарії

Крах ідеологічного монополізму та нова соціокультурна ситуація в болгарській літературі. Ідейний художній плюралізм і ситуація „поганої видимості“ літератури у літературних критичних розвідках. Хворобливі процеси переосмислення історії болгарського суспільства, національної культури та літератури. Кризові явища в літературі.

Критика сучасного суспільства та „нової“ моралі в романах Атанаса Наковського „Животът на мъртвия човек“, «Спирала», «Мираж».

Роман-бестселер Владо Даверова «Възторжен и див».

Монументальна проза Анчо Калоянова «Девети», «Дивият огън». Емил Андрєєв «Стъклената река». Екранізація сучасних творів.

Розвиток драми як реакція на подразники сьогодення - Емил Андрєєв «Да убиеш премиер», «Иманяри».

5.2. Тематика практичних занять

1.	Становлення та розвиток давньоболгарської літератури
2.	Програмні твори раннього Болгарського Відродження
3.	Перші болгарські повісті та драми
4.	Національно-визвольна боротьба болгарського народу в поезії
5.	Патріарх болгарської літератури Іван Вазов
6.	Бай Ганю в книжці та у житті
7.	Геній Ніколи Вапцарова
8.	Сільська проза великих майстрів
9.	Розквіт епічного роману в 40-60 роки ХХ ст.
10.	Болгарська поезія доби соціалізму
11.	Сучасна болгарська психологічна проза
12.	Літературні пошуки сучасних болгарських прозаїків

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	Форми звітності
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	8	усна або письмова відповідь
2.	Підготовка до семінарських занять	24	усна або письмова відповідь
3.	Читання іншомовної літератури	36	усна або письмова відповідь
4.	Підготовка до проміжного контролю	4	контрольна робота
	Разом	72	

Твори для самостійного читання

1. П.Р.Славейков: «Изворът на Белоногата»,
2. Х.Ботев: "Хаджи Димитър", "Обесването на Васил Левски", "Майце си", "Към брата си", "Елегия", „Борба”, "До моето първо либе", "На прощане", "Моята молитва", «Хайдуги».
3. И. Вазов: "Българският език", "Отечество любезно", "При Рилския манастир", «Елате ни вижте», „Линее нашто поколение”, "Епопея на забравените", "Дядо Йоцо гледа";, "Чичовци", "Под игото".
4. А.Константинов: "Бай Ганьо".
5. Пенчо Славейков: "Сis moll", "Ни лъх не дъхва над полени", "Спи езерото; белостволи буки", "Самотен гроб в самотен кът", «Ралица».
6. П.Яворов: "Градушка", "Заточеници", «Арменци», "Ще бъдеш в бяло", "Две хубави очи", "Стон", „Две души”, "Сенки", "Песента на човека", „Маска”.
7. Д.Дебелянов: "Черна песен", "Пловдив", "Спи градът", „Един убит”, "Сиротна песен", „Тиха победа”, "Да се завърнеш...", "Помниш ли, помниш ли...", „Миг”.
8. Хр.Смирненски: „Да бъде ден!", "Ний", „Йохан”, "Юноша", "Стария музикант", "Цветарка", "Зимни вечери".
9. Е.Пелин: "Ветрената мелница", "Косачи", „Андрешко”, „Задушница”, "Мечтатели", "На оня свят", «Под манастирската лоза», "Гераците".
10. Гео Милев: "Септември".
11. А.Далчев: "Прозорец", "Болница", "Стаята", "Къщата", "Повест", "Книгите", „Камък”, „Дяволско”.
12. Елисавета Багряна: "Кукувица", "Стихии", „Потомка”, „Вечната”.
13. Йордан Йовков: "Песента на колелетата", "Последна радост", "През чумавото", "Другоселец", "Серафим", "Шибил", "Индже".
14. Никола Вапцаров: "Вяра", "Писмо", „Песен за човека”, „Сън”, "История", "Завод", "Кино" „Прощално”, „Борбата е безмилостно жестока...”
15. Д. Димов: "Тютюн".
16. И.Петров «Хайка за вълци».
17. Богомил Райнов «Пътища за никъде».
18. П.Вежинов «Бариерата»
19. Анчо Калоянова «Девети», «Дивият огън».
20. Владо Даверов «Възторжен и див»
21. Емил Андреев «Стъклената река»

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю:* семінарські заняття.
- 6.2. *Форми проміжного контролю:* модульна контрольна робота.
- 6.3. *Форми підсумкового контролю:* залік.

7. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Під час вивчення дисципліни використовуються такі *види поточного контролю*:

- усні та письмові опитування під час семінарських занять;
- перевірка знання змісту творів, визначених для самостійного читання.

Проміжний контроль проводиться в формі виконання 30 тестових завдань. Кожне завдання складається як питання, на яке потрібно дати одну з чотирьох запропонованих відповідей.

Приклад завдань модульної контрольної роботи:

В кое от стихотворенията на Яворов основното чувство е любовта?

- а) "Градушка";
- б) "Арменци";
- в) "Заточеници";
- г) "Две хубави очи".

Кой е авторът на "Българският език"?

- а) Христо Ботев;
- б) Христо Смирненски;
- в) Иван Вазов;
- г) Димчо Дебелянов.

Героизмът на българката се вижда в:

- а) "Една българка";
- б) "По жицата";
- в) "Индже";
- г) "Серафим".

Разказът "Дядо Йоцо гледа" е написан от:

- а) Елин Пелин;
- б) Йордан Йовков;
- в) Любен Каравелов;
- г) Иван Вазов.

8. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

8.1. Шкала та критерії оцінювання знань студентів.

Підсумковий бал	Оцінка за традиційною шкалою
	залік
90-100	зараховано
70-89	
51-69	
26-50	не зараховано
1-25	

8.2. Критерії оцінювання під час практичних занять.

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
5 балів	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
4 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному

	розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
3 бали	Оцінюється робота студента, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні формули, рівняння, закони. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань.
1 бал	Оцінюється робота студента, який не в змозі викласти зміст більшості питань теми та курсу, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

8.3. Критерії оцінювання проміжного контролю.

Правильна відповідь оцінюється в 1 бал. При виконанні модульної контрольної роботи враховується кількість правильно виконаних завдань.

Максимальна кількість балів за модульну контрольну роботу - 30.

кількість правильних відповідей - бал за 100-бальною шкалою	
30 - 100	21 - 73
29 - 97	20 - 70
28 - 94	19 - 67
27 - 91	18 - 64
26 - 88	17 - 61
25 - 85	16 - 58
24 - 82	15 - 55
23 - 79	14 - 52
22 - 76	13 - не зараховується

8.4 Критерії оцінювання підсумкового контролю

Оцінка за семестр у вигляді заліку виставляється на підставі результатів виконання студентом видів робіт, зазначених у робочій програмі навчальної дисципліни. Критерії оцінювання поточного та проміжного визначаються із урахуванням вагових коефіцієнтів поточного контролю – 0,7; проміжного контролю – 0,3.

Залік отримує студент, який виконав усі види завдань і має достатню кількість балів за поточний контроль (не менше 35 балів) та проміжний контроль (не менше 16 балів).

9. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Під час вивчення дисципліни використовуються ноутбуки.

10. РЕКОМЕНДОВАНИ ДЖЕРЕЛА ИНФОРМАЦИИ

10.1. Основні джерела

1. Алипиева А. Българската литература от 20-те години на ХХ век до наши дни. Шумен, 2004.
2. Алипиева А. Българската литература от 1878 до 1918. Шумен, 2004.
3. Алипиева А. Българската поезия от 60-те години на ХХ век. Велико Търново, 2004. 226 с.
4. Българска литературна класика, част I. София, 1996.
5. Българска литературна класика, част II. София, 1996.
6. Георгиев Н. Сто и двадесет литературни години. София, 1992.
7. Гергиев Н. Анализационни наблюдения. Шумен, 1993.
8. Игов С. Кратка история на българската литература. София, 1996.
9. Игов С. Българската литература ХХ век. София, 2000.
10. Игов С. Книга за Пенчо Славейков. София, 2006.
11. Игов С. Български писатели: Поети, прозаисти, драматурзи, критици. София, 2001.
12. Игов С. Богомил Райнов: студия. София, 1986. 385 с.
13. Игов С. Павел Вежинов: студия. София, 1990, 118 с.
14. Игов С. Новый болгарский роман. Москва, 2014. 287 с.
15. Каранфилов Е., Драгова Н., Игов С. Българска литература. София, 2000. 352 с.
16. Ликова Р. Проблеми на българския символизъм. София, 1985.
17. Радев Ив. История на българската литература през Възраждането. Велико Търново, 1997.
18. Славов А. Българска литература на размразяването. София, 1994. 245с.
19. Шишкова М. Речник по нова българска литература (1878-1992), София, 1994. 439с

10.2. Допоміжні джерела

1. Василев, В. Студии, статии, полемики. София, 1992.
2. Ганчева Б. Литература и национална самооценка. Пловдив, 2002.
3. Генчев Н. Българска възрожденска интелигенция. София, 1991.
4. Димитров, Н. Метафизичните пространства на езика. Аспекти на Яворовата поезика. Велико Търново, 2001.
5. Добрев Д. Символите в творчеството на българските символисти. София, 2000.
6. Жечев, Т. Въведение в изучаването на новата българска литература. София, 1992.
7. Илков А. Несъвършеният гений. Книга за Константин Павлов. София, 2010.
8. Панова И. Вазов, Елин Пелин, Йовков – майстори на разказа. София, 1988.
9. Пелева И. Идеологът на нацията. Думи за Вазов. Пловдив, 1994.
10. Пенев Б. Студии, статии, есета. София, 1985.
11. Радев С. Погледи върху литературата и изкуството и лични спомени. София, 1996.
12. Хранова А. Литературният човек и неговите български езици. София, 1995.

10.3. Интернет-ресурси

<http://www.slovo.bg/>

<https://liternet.bg/publish>